

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

kommande monopoler og konkurrencebegrænsninger, kun på et enkelt punkt ændringer af væsentlig betydning, nemlig i § 13, stk. 3, hvorefter tilsynet i særlige tilfælde får hjemmel til at påbyde leveringspligt fra virksomheder, der falder ind under lovgivningen. Mod dette forslag, der svarer til kommissionens, har der fra forskellig side været fremsat protest, men det forekommer regeringen, at de saglige grunde for en hjemmel som den omhandlede er så tungtvejende, at protesterne ikke kan tages til følge. Den nydannelse, som denne bestemmelse betegner i forhold til den hidtidige lovgivning, er iøvrigt ikke så udpræget, som man skulle tro efter den skarphed, hvormed protesterne fra visse hold er fremsat. Allerede efter den gældende lovgivning har priskontrolrådet ment at have hjemmel til at pålægge eneproducenter leveringspligt, og dette synspunkt er blevet godkendt af ankenævnet og ministeriet. Forslaget går altså blot det skridt videre, at der som et sidste middel også skal kunne påbydes leveringspligt i tilfælde af, at det urimelige forhold skyldes andre former for konkurrencebegrænsning. Der er altså ikke tale om at gribe ind i virksomhedernes frie ret til at bestemme, hvem de vil sælge deres varer til. Der er blot tale om en nødvendig understregning af den velkendte sætning, at med magt følger ansvar. Når virksomhederne i kraft af konkurrencebegrænsning tiltager sig magt til at bestemme over andre virksomheders muligheder for at få nødvendige leverancer, må de være indstillet på at skulle stå til ansvar herfor, og myndighederne må have mulighed for at gribe ind i tilfælde af misbrug.

Forslagets centrale bestemmelser er altså i alt væsentligt i overensstemmelse med såvel kommissionens forslag som den hidtidige lovgivning, og det samme gælder de fleste andre af lovforslagets bestemmelser, som jeg ikke skal trætte med at gennemgå. Jeg henviser her til bemærkningerne til forslaget, som vi har gjort forholdsvis udførlige, idet der paragraf for paragraf er redegjort for grundene til de foreslåede bestemmelser og til eventuelle afvigelser fra henholdsvis kommissionens forslag og den hidtidige lovgivning.

Jeg vil dog gerne gøre nogle bemærkninger om forslagens afsnit IV, der indeholder de bestemmelser, som mest afviger fra den hidtidige lovgivning. I dette afsnit, som bærer overskriften „Forbud mod visse aftaler, vedtagelser og bestemmelser“, foreslås der et generelt forbud mod fastsættelse af minimumsbruttopriser samt mod aftaler og vedtagelser om boykot, etableringskontrol og eksklusiv forretningsforbindelse, dog således at der skal være adgang til dispensation, når nærmere angivne samfundsmæssige hensyn taler derfor. Man vil se, at det tidligere generelle forbud mod urimelige priser og forretningsbetingelser hermed afløses af konkrete, veldefinerede og afgrænsede bestemmelser. Regeringsforslaget bygger også på dette punkt i det væsentlige på kommissionens forslag, dog har man anset det for klarest at formulere bestemmelserne som forbud. Kommissionsbetænkningen taler ikke om forbud, men om forhåndsgodkendelse, men nogen realitetsforskel skulle der ikke være heri, idet kommissionens bemærkninger om, hvornår godkendelse bør gives, netop dækker de dispensationsgrunde, der er angivet i lovforslaget.

Mod forslaget om forbud mod disse særlige former for konkurrencebegrænsning er det indvendt, at de hidtil indvundne erfaringer ikke berettiger til at stille dem i en særlig gruppe, der skal behandles efter andre og strengere regler end de øvrige. Denne betragtning er imidlertid ikke rigtig. Af prisdirektoratets redegørelse for administrationspraksis under den hidtidige lovgivning, der er optrykt som bilag 5 til kommissionsbetænkningen, og som kommissionen har haft som udgangspunkt for sine drøftelser, fremgår det, at man allerede under den gældende lovgivning efterhånden er nået frem til at betragte eksklusivaftaler o. lign. med stor skepsis, således at der skal foreligge særlige grunde for, at aftaler af denne art tolereres, og rådet har i det omfang, aftaler af denne art har været fremme til bedømmelse, i de fleste tilfælde krævet aftalerne ophævet. På dette felt kan man altså sige, at det foreslåede forbud med tilhørende dispensationsadgang er en naturlig, erfaringsmæssigt udbygget videreførelse af den hidtidige lovgivning.